

Naam: S.B. Klimstra
Datum: 12 maart 2018
Team/teamonderdeel: SL Advies
Telefoonnummer: 541931

Collegevoorstel

Onderwerp	Positionering Sociale Wijkteams Almelo
Advies	Bespreekstuk
Is er een uiterste behandeldatum?	Ja, 20 maart 2018
Hoofdpogave	Transformatie Werk en Zorg
Portefeuillehouder	I.A.M. ten Seldam
Openbaar	Openbaar
Raadsvoorstel of raadsbrief	Raadsbrief

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Inwoners komen nu met hun vragen op het gebied van zorg, werk, inkomen of andere leefgebieden bij verschillende (gemeentelijke) ingangen, namelijk het Klant Contact Centrum, het Werkplein, team Zorg en de Sociale Wijkteams. Samen noemen we die ingangen de 'Toegang tot het sociaal domein'. Uit een evaluatie van de Toegang bleek dat het nu nog onvoldoende lukt om voor een gezin echt met één plan voor alle gezinsleden en voor alle leefgebieden te werken. We werken daarom aan het samenvoegen van toegangstaken in één organisatie onder sterkere gemeentelijke sturing. Als eerste stap wordt besloten om de gemeentelijke aansturing van de Stichting Sociale Wijkteams te versterken door de Sociale Wijkteams binnen de gemeentelijke organisatie onder te brengen.

Voorgesteld besluit

1. De Sociale Wijkteams onder te brengen binnen Uitvoering Sociaal in de gemeentelijke organisatie. Het besluit betreft maximaal 54 fte werkzaam in de uitvoering van de Sociale Wijkteams en de daaraan gekoppelde peoplemanagers en proceseigenaar.
2. Het huidige budget voor de Sociale Wijkteams als taakstellend aan te merken.
3. Het voorgenomen besluit voor advies voor te leggen aan de OR van de gemeente Almelo.
4. Na een positief advies van de OR dit besluit als definitief te beschouwen.
5. De raad hierover te informeren conform bijgaande raadsbrief en daarmee motie 21B uit de raadsvergadering van 2 november 2017 te beantwoorden.

Inleiding

In 2014 is door de raad het beleidsplan Samen Mee(r) Doen vastgesteld. De Stichting Sociale Wijkteams Almelo is belast met uitvoering van de nieuwe taken Wmo en Jeugd vanaf 1 januari 2015. Er is destijds gekozen voor tijdelijke positionering van de Sociale Wijkteams buiten de gemeentelijke organisatie onder De Nieuwe Organisatie (DNO). Dit gaf de gelegenheid om eerst de nieuwe taken goed in te voeren alvorens definitieve besluiten te nemen over de positionering. Met DNO is een constructieve samenwerking tot stand gekomen. Vanuit DNO hebben de Sociale Wijkteams gewerkt aan, in eerste instantie, zorgcontinuïteit voor de inwoners van Almelo. Tijdens maar ook na deze eerste fase in de decentralisaties is er altijd aandacht geweest voor de kwaliteit van dienstverlening en de continue verbetering hiervan.

In april 2017 heeft u opdracht gegeven voor een evaluatie en analyse van de huidige Toegang en onderzoek naar de mogelijkheden tot doorontwikkeling van de Toegang (B&W 5583). In het rapport

(Intern 61055) staat dat de professionals in de Toegang de afgelopen periode goede resultaten hebben behaald. Toch is voor het werkelijk integraal, krachtig en efficiënt kunnen omgaan met de vraag van inwoners vanuit de verschillende onderdelen van de toegang een volgende stap nodig. Dat beeld sluit aan bij het rapport van de inspectie Jeugd, waarin staat dat er (in multi-probleemgezinnen) nu teveel regisseurs zijn en te weinig integraal werd gewerkt met onvoldoende oog voor alle gezinsleden. In het richtinggevend gesprek over het rapport op 19 september 2017 heeft u besloten om toe te werken naar het samenvoegen van toegangstaken in één organisatie, zoveel mogelijk gebiedsgericht en dichtbij inwoners, en deze toegang als belangrijk gemeentelijk sturingsmiddel voor de transformatie optimaal te benutten. Ook de Bacma (Intern 60999) adviseert u om alle toegangstaken te betrekken bij de doorontwikkeling van toegang.

U heeft vervolgens op 31 oktober 2017 besloten tot samenvoeging van de toegangstaken in één organisatie (B&W 5947). Daarbij heeft u de algemeen directeur ambtelijk opdracht gegeven voor het maken van een implementatieplan en tevens kenbaar gemaakt dat, vooruitlopend op dit implementatieplan, de gemeentelijke aansturing van de Sociale Wijkteams versterkt dient te worden.

Het onder gemeentelijke sturing brengen van de Sociale Wijkteams is een belangrijk onderdeel van de doorontwikkeling van de Toegang. In dit proces houden we aansluiting met de ingezette organisatieontwikkeling. Wij adviseren u nu om te besluiten de Sociale Wijkteams onder te brengen in de gemeentelijke organisatie.

Met dit collegevoorstel beantwoorden we tevens de motie 21B uit de raadsvergadering van 2 november 2017.

Beoogd effect

Voorop staat preventief werken en het realiseren van de transformatie. We willen een samenhangend plan voor het hele gezin opstellen en de uitvoering hiervan laten bewaken door 1 regisseur, conform ons beleidsplan Samen Mee(r) Doen. Meer preventief en integraal werken verlaagt de kosten van de zorg. Om dit te realiseren is het nodig dat we een integrale toegang realiseren.

Argumenten voor

- 1.1 *Sterke gemeentelijke sturing op alle onderdelen van de Toegang is nodig om de doorontwikkeling van de Toegang te kunnen realiseren.*
Dit betekent een werkwijze waarbij we vroegtijdig betrokken raken, preventieve interventies kunnen plegen en indien nodig een integraal plan opstellen dat gericht is op een verbetering van het welbevinden van inwoners tegen zo laag mogelijke kosten. Het binnen de gemeentelijke organisatie onderbrengen van de Sociale Wijkteams en daarmee het samenvoegen van toegangstaken in één organisatie is bedoeld om de dienstverlening aan inwoners verder te verbeteren.
- 1.2 *Het binnen de gemeentelijke organisatie onderbrengen van de Sociale Wijkteams levert de sterkst mogelijke sturingsmogelijkheden op.*
De Toegang is het belangrijkste sturingsmechanisme op de financiële risico's in het sociaal domein. Het is van groot belang hier sturing op uit te kunnen oefenen als gemeente. Het geeft de gemeente de mogelijkheid om haar eigen visie op alle vlakken zelf te kunnen uitvoeren. Zowel juridisch als organisatorisch is de gemeente in deze situatie eindverantwoordelijk. Zo kan de gemeente Almelo haar (budget)verantwoordelijkheid optimaal dragen. De alternatieven, uitbesteden aan een rechtspersoon (zie 'Alternatieven'), zorgen voor een afstand tussen de gemeente en uitvoering. De democratische legitimiteit is bovendien in deze gevallen niet automatisch gewaarborgd.
- 1.3 *Samenvoegen van de Sociale Wijkteams met de gemeentelijke teams in de Toegang is in lijn met het inspectierapport jeugd dat aandringt op het realiseren van één regisseur per gezin waarbij alle gezinsleden (en met name ook kinderen) voldoende in beeld komen.*
- 1.4 *Door de Sociale Wijkteams in de gemeentelijke organisatie te positioneren ontstaat een meer gelijkwaardige positie met andere gemeentelijke onderdelen, zij hebben dan allen met dezelfde gemeentelijke regie te maken.*
Het onderdeel uitmaken van de gemeente Almelo zal voor wijkcoaches zorgen voor duidelijkheid en vertrouwen.
- 1.5 *Vanuit één toegang inclusief de Sociale Wijkteams kan de gemeente Almelo snel en systematisch sturen op realisatie van de gewenste verandering en een versnelling van de*

transformatie.

De gemeente Almelo kan daarmee ook krachtige stappen maken in het doorontwikkelen van algemene voorzieningen en succesvolle preventieve werkwijzen die inzet van zwaardere en duurere voorzieningen kunnen voorkomen. Dit levert een waardevolle bijdrage aan de beheersing van de financiële risico's in het sociaal domein.

1.6 *Op basis van gemaakte afspraken met de Sociale Wijkteams kan de subsidierelatie in de loop van 2018 beëindigd worden.*

2.1 *Het huidige budget voor de Sociale Wijkteams is taakstellend.*

Omdat dat het huidige budget van de Sociale Wijkteams taakstellend is, is er geen sprake van lastenuitzetting en blijven we binnen de kaders van het preventieve toezicht.

Kanttekeningen

1.1 *Wij hebben de Sociale Wijkteams/DNO betrokken bij onze analyse en zijn met hen in gesprek over de haalbaarheid en voorwaarden waaronder de Raad van Toezicht hiermee in kan stemmen.*

Ook voor de praktische uitwerking van de overgang van de Sociale Wijkteams gaan we in gesprek met DNO.

1.2 *Binnen DNO hebben de drie stichtingen Sociale Wijkteams, Scoop Welzijn en Maatschappelijk Werk (MWNWT) een goede verbinding vormgegeven tussen toegang en deze twee algemene voorzieningen.*

Dit is van belang om zoveel mogelijk vragen van inwoners zo vroeg mogelijk op te kunnen pakken zonder inzet van dure maatwerkvoorzieningen. Het onder gemeentelijke sturing brengen van de Sociale Wijkteams moet niet leiden tot een breuk in deze verbinding. Hieraan besteden wij aandacht bij het maken van de subsidieafspraken met deze partijen en in de doorontwikkeling van de Toegang. In de Perspectiefnota 2017 is opdracht gegeven voor het opstellen een Routekaart. Daarin zal juist het versterken van de sociale infrastructuur in samenhang met de Toegang worden opgepakt. DNO blijft hierin een belangrijke gesprekspartner.

1.3 *Het in dienst nemen van medewerkers van de Sociale Wijkteams heeft financiële gevolgen.*

Deze gevolgen zijn pas volledig in beeld te brengen na een individuele vergelijking op medewerkersniveau. Deze vergelijking is pas mogelijk wanneer het besluit definitief is.

De financiële gevolgen kunnen we als volgt uitsplitsen:

- Uit een eerste verkenning blijkt dat de salariskosten op basis van de cao Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening marginaal hoger liggen dan de CAR-UWO.
- De overgang van pensioenfondsen PFZW naar ABP heeft op individueel niveau mogelijk gevolgen. De voor- en nadelen van een overgang kunnen pas worden vastgesteld na een individueel gerichte pensioenvergelijking. Het is mogelijk dat er in individuele gevallen een compensatie moet worden overeengekomen.
- Er zijn gevolgen voor overheadkosten van de gemeente Almelo. Deze kosten dienen nader in beeld te worden gebracht, omdat de overheadkosten in het sociaal domein nog niet volledig zijn doorgerekend. Bij DNO is er nu ook sprake van overheadkosten.
- De frictiekosten worden voldaan uit de egaliseringsreserve van DNO. Indien blijkt dat de egaliseringsreserve van DNO onvoldoende is om de frictiekosten te dekken, kan de gemeente Almelo indien noodzakelijk dit risico afdekken tot een bedrag van maximaal € 170.000,- (zie ook 'Kosten, opbrengsten, dekking en preventief toezicht').
- Een eerste verkenning geeft het beeld dat er geen fiscale gevolgen zijn, maar het is aan te bevelen dit in detail te laten onderzoeken.

2.1 *Voor de structurele lasten geldt dat het huidige budget van de Sociale Wijkteams taakstellend is.*

We kunnen niet inschatten wat de gevolgen zijn als blijkt dat het huidige budget van de Sociale Wijkteams niet toereikend is om de taken uit te voeren.

Alternatieven

1.1 De Sociale Wijkteams onder sturing van DNO laten. Dit heeft tot gevolg dat dan bij de verdere samenvoeging van toegangstaken in 2018 steeds overeenstemming bereikt moet worden met (de directie van) de Sociale Wijkteams en DNO. Dit kan vertragend en verstorend werken in een toch al complex proces.

- 1.2 Zelf een private rechtsvorm oprichten, een stichting of gemeentelijke BV. Het betreffen beide private rechtsvormen waardoor er afstand blijft bestaan tussen de gemeente en uitvoering. Wel kan door gerichte keuzes bij het opstellen van statuten en de aanstelling van bestuurders, Raad van Toezicht en aandeelhouders een bepaalde mate van gemeentelijke sturing gecreëerd worden.

Kosten, opbrengsten, dekking en preventief toezicht

- 1.1 De gemeentelijke organisatie wordt vergroot qua formatieplaatsen. Dit levert meer personeelslasten op, maar we besparen op subsidieverstreking. De financiële gevolgen op het gebied van salariskosten zijn beperkt. Ook blijkt dat mogelijke pensioenkosten nog niet volledig uitgewerkt kunnen worden omdat deze van de persoonlijke situatie van de medewerkers afhankelijk is. Voor de structurele lasten geldt dat het huidige budget van de Sociale Wijkteams taakstellend is. Het is noodzakelijk dat afstemming plaatsvindt met de ambtelijk toezichthouder. Op het resultaat van dit overleg maken we een voorbehoud. Het resultaat van het overleg met de ambtelijk toezichthouder zal separaat aan de vergaderset worden toegevoegd.
- 1.2 Het in dienst nemen van de medewerkers van de Sociale Wijkteams leidt tot een reorganisatie bij DNO. Dit brengt frictiekosten met zich mee. De afspraak met DNO is dat voor het afdekken van deze kosten de egalisatiereserve van DNO zal worden benut. In de subsidieverlening (beschikking D/17/332283) is vastgelegd dat de situatie kan ontstaan dat de egalisatiereserve van DNO onvoldoende is om de frictiekosten af te dekken. Het risico is geschat op maximaal € 170.000,-. Indien noodzakelijk kan de gemeente Almelo dit risico afdekken. Er dient een nadere analyse van de frictiekosten te worden gemaakt.

Uitvoering

Het besluit betreft maximaal 54 fte werkzaam in de uitvoering van de Sociale Wijkteams en de daaraan gekoppelde peoplemanagers en proceseigenaar.

Het onder sterkere gemeentelijke sturing brengen van de Sociale Wijkteams is de eerste stap in de doorontwikkeling van de Toegang. Voor deze doorontwikkeling is onderstaande fasering opgesteld. Met het benoemen van deze fasering in bijgevoegde raadsbrief beantwoorden we tevens de motie 21B uit de raadsvergadering van 2 november 2017.

Implementatieplan 'Doorontwikkeling Toegang sociaal domein'

De doorontwikkeling Toegang bestaat uit 2 onderdelen:

1. Onder sterkere sturing brengen van de Sociale Wijkteams;
2. Samenvoegen en wijkgericht organiseren van toegangstaken.

Activiteit/fase	(tussen)resultaat	streefdatum
1.1 Afstemmen van het voorgenomen besluit van het college	- Adviesaanvraag gedaan bij OR gemeente Almelo	2 ^e kwartaal 2018
1.2 Herpositionering Sociale Wijkteams	- Pakketvergelijking gemaakt, financiële gevolgen in kaart gebracht, onderhandelingen DNO afgerond. - Sociale Wijkteams binnen gemeente gepositioneerd, waardoor een meer gelijkwaardige positie met andere gemeentelijke onderdelen is ontstaan.	3 ^e kwartaal 2018
2.1 Opstellen schetsontwerp integrale wijkgerichte toegang	- Uitgewerkt ontwerp van de nieuwe toegang op inhoud. - Een uitgewerkt plan voor de pilotfase.	2 ^e kwartaal 2018
2.2 Uitvoeren wijkgerichte pilots conform het opgestelde ontwerp	- Evaluatieverslag van de pilotfase. - Een uitgewerkt plan voor stadsbrede realisatie - Een adviesaanvraag voor de ondernemingsraad t.a.v. het nieuwe organisatie-model van de Toegang.	3 ^e kwartaal 2018 – 1 ^e kwartaal 2019

2.3 Formaliseren nieuwe toegang en organisatiemodel	<ul style="list-style-type: none"> - Integrale, wijkgerichte dienstverlening aan inwoners op gebied van werk/inkomen, zorg (Wmo en jeugd) en woonzorg (Effect: betere dienstverlening, meetbaar via Menselijke Maat). - Efficiëntere inzet van middelen, wat tot uitdrukking komt in een (relatieve) verlaging van de uitvoeringskosten van de toegang als geheel (mogelijk is dit effect niet direct zichtbaar, maar pas na enkele jaren). - 'No wrong door'; een inwoner krijgt de hulp die hij nodig heeft, ongeacht de plek waar hij aanklopt. 	2 ^e kwartaal 2019 – 4 ^e kwartaal 2019
---	---	---

Bijlagen

- Raadsbrief

Procesinformatie

Intern overleg

Dit voorstel is in samenwerking met de projectleider doorontwikkeling toegang, het hoofd uitvoering van de sector Samenleving en de betreffende teammanagers binnen Samenleving/Uitvoering tot stand gekomen. Er is advies gevraagd aan P&O en concerncontrol.

Afstemming met portefeuillehouder

Dit voorstel is afgestemd met de portefeuillehouder en de overige 3 wethouders op 12 maart 2018 en akkoord bevonden.

Directie-advies

B&W voorstel standaard.

Communicatie over het besluit

Reguliere persconferentie.